

Lech W. Urbański

Bezpieczeństwo społeczne. Zagrożenia i wyzwania

Poznań 2024

Poznańska Akademia Medyczna NS im. Księcia Mieszka I

Recenzent

ks. dr hab. Mirosław A. Michalski prof. ChAT

Projekt okładki

Tomasz Brończyk

Na okładce wykorzystano elementy ze strony slidesgo.com

Skład i łamanie

Tomasz Brończyk Studio StrefaDTP

Copyright © Poznańska Akademia Medyczna NS im. Księcia Mieszka I, Poznań 2024

ISBN 978-83-60038-89-5

Adres redakcji

Wydawnictwo Naukowe Poznańskiej Akademii Medycznej NS im. Księcia Mieszka I

ul. Bułgarska 55, 60-320 Poznań

61 646 02 32

e-mail: wydawnictwo@pam.poznan.pl

www.pam.poznan.pl/wydawnictwo

Spis treści

Wstęp.....	9
I. Bezpieczeństwo społeczne i czynniki je determinujące.....	11
Wstęp.....	11
1. Pojęcie bezpieczeństwa i bezpieczeństwa społecznego.....	11
2. Czynniki determinujące bezpieczeństwo społeczne.....	19
II. Stres w pracy zawodowej i sposoby przeciwdziałania – aspekt teoretyczny.....	29
Wstęp.....	29
1. Pojęcie „stresu” i „stresu w pracy zawodowej”.....	30
2. Przyczyny stresu w pracy zawodowej.....	35
3. Skutki stresu w pracy zawodowej.....	41
4. Sposoby przeciwdziałania stresowi w pracy zawodowej.....	43
III. Stres w pracy zawodowej w świetle przeprowadzonych badań.....	47
Wstęp.....	47
1. Charakterystyka grupy badanej.....	48
2. Analiza wyników badań własnych.....	50
IV. Narkomania i środki odurzające w życiu młodzieży.....	65
Wstęp.....	65
1. Narkomania, uzależnienie, toksykomania i narkotyk.....	66
2. Klasyfikacja narkotyków i ich charakterystyka.....	72
3. Narkotyki w życiu młodzieży.....	91
V. Agresja wśród młodzieży – Aspekt teoretyczny.....	103
Wstęp.....	103
1. Agresja i przemoc.....	104
2. Współczesne poglądy na zachowania agresywne.....	108
3. Formy i rodzaje agresji.....	113

4. Uwarunkowania społeczne i kulturowe agresji wśród dzieci i młodzieży	116
5. Przyczyny, przejawy i skutki zachowań agresywnych młodzieży	119
6. Zapobieganie agresji wśród dzieci i młodzieży	126
Podsumowanie	130
VI. Aresja wśród młodzieży szkolnej. Aspekt empiryczny	133
Wstęp	133
1. Ogólna charakterystyka badanej grupy	134
2. Stan bezpieczeństwa dzieci w szkole	137
3. Typy i przejawy agresji w szkole.....	141
4. Sprawcy i przyczyny agresji wśród młodzieży szkolnej	149
5. Podejmowane działania przeciwko agresji i przemocy w szkole.....	151
Podsumowanie	155
VII. Mobbing w miejscu pracy i sposoby przeciwdziałania temu zjawisku. Aspekt teoretyczny	157
Wstęp	157
1. Pojęcie „mobbingu” i „mobbingu w miejscu pracy”	157
2. Rodzaje mobbingu i jego przebieg.....	162
3. Symptomy mobbingu w pracy.....	166
4. Przyczyny i skutki mobbingu w miejscu pracy.....	170
5. Przeciwdziałanie mobbingowi w miejscu pracy	175
Podsumowanie	180
VIII. Mobbing w miejscu pracy w opiniach badanych.....	181
Wstęp	181
1. Ogólna charakterystyka badanej grupy	182
2. Mobbing i jego rodzaje w miejscu pracy.....	185
3. Przyczyny mobbingu w miejscu pracy.....	188
4. Symptomy (objawy zachowań) mobbingu w miejscu pracy	191
5. Skutki mobbingu w miejscu pracy.....	197
6. Sposoby przeciwdziałania mobbingowi w miejscu pracy.....	201
Podsumowanie	203
IX. Zagrożenia terrorystyczne a poziom bezpieczeństwa społecznego ...	205
Wstęp	205
1. Terroryzm i spory o definicję	206
2. Geneza terroryzmu	212
3. Źródła i rodzaje terroryzmu	214
4. Techniki i narzędzia działań terrorystycznych.....	220
5. Ofiary i skutki terroryzmu.....	225
6. Charakterystyka głównych organizacji terrorystycznych.....	228
7. Cechy osobowości terrorysty (zamachowca samobójcy)	234

8. Zagrożenia terrorystyczne a poziom bezpieczeństwa społecznego w Polsce	239
9. Prawnomiędzynarodowe regulacje dotyczące zwalczania terroryzmu	245
Podsumowanie	251
X. Przemoc w rodzinie.....	253
Wstęp	253
1. Pojęcie przemocy i przemocy w rodzinie	254
2. Fazy przemocy w rodzinie	259
3. Rodzaje przemocy w rodzinie i ich przejawy	260
4. Formy przemocy w rodzinie.....	264
5. Typy przemocy w rodzinie i przyczyny ich występowania.....	267
6. Skala zjawiska przemocy w rodzinie	275
7. Sprawcy przemocy w rodzinie.....	277
8. Ofiary przemocy w rodzinie	279
9. Skutki przemocy w rodzinie	281
10. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.....	283
11. Formy pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.....	287
12. Schroniska dla ofiar przemocy	289
13. Organizacje i fundacje.....	289
Zakończenie	295
Bibliografia.....	297
Załączniki.....	307
1. Wewnętrzna Polityka Antymobbingowa	307
2. Załącznik do Wewnętrznej Polityki Antymobbingowej. Oświadczenie.....	312
3. Polska Deklaracja w Sprawie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	313